

Deltagerne i Natos forskningskonference om grønt forsvar besøgte Historiecenter Dybbøl Banke, hvor de fik demonstreret datidens 12-pundskanon med rækkevidde på 1,8 kilometer "og ingen præcision". Foto: Patricio Soto

Sådan omsættes affald til varme i husene. Oberstløjtnant Per Lyse Rasmussen, som er forsvarsattaché ved den danske ambassade i Washington, USA, ser på. Foto: Patricio Soto

Nato rejste styrket fra Sønderborg

NATO: Sønderborg begejstrede amerikansk viceforsvarsminister på Nato-konference

SØNDERBORG: Omtrent 20 ud af 60 deltagere på Natos tre dage lange forskningskonference om grønt forsvar i Sønderborg repræsenterede den amerikanske hær. Med 2,2 millioner ansatte er det amerikanske forsvar verdens største arbejdsplads, og i landet findes cirka 120 militærbyer, som er af cirka samme størrelse som Sønderborg.

Når det handler om at gennemføre grøn omstilling i militæret, er ikke mindst faste installationer som baser interessante. Der går mange ressourcer til - også under træning på hjemmehavne.

Derfor var Katherine Hammack, amerikansk viceforsvarsminister med alle militære installationer, miljø og energi som sit område, en vigtig gæst blandt konferencens deltagere fra ni lande.

På et afsluttende pressemøde torsdag udtrykte Hammack begejstring for Sønderborg som værtsby, fordi deltagere her kunne opleve grøn teknologi i praksis. De har blandt andet besøgt kraftvarmeværket, hvor fjernvarme til husene produceres af affald - en forsyningsform, der er nærmest ukendt i USA.

Simple løsninger kan have stor effekt
Viceforsvarsministeren sagde:

- Her på konferencen har vi delt viden om, hvad der virker, og hvad der ikke virker. I tidligere årtier har vi betragtet ressourcerne

Ved Nato-konferencens gallamiddag på Sønderborg Slot onsdag aften fik USA's viceforsvarsminister Katherine Hammack selskab af Jørgen Mads Clausen, bestyrelsesformand for Danfoss A/S. Foto: Patricio Soto

som ubegrænsede, men nu er vi et sted, hvor Jordens befolkning har vokset sig stor, og vi er nødt til at tænke over, hvordan vi bruger vand og energi.

- Nogle gange skal der ikke så meget til. Hos os gik vi i gang med at finde utætheder i vandforsyningen, og det gav alene en besparelse på 20 pct. Man kan investere i smart, ultrasonisk teknologi, som kan alarmere om utætheder. Det har ikke de store omkostninger, men det har en enorm effekt. Når folk samles og deler ideer og erfaringer, skrider udviklingen hurtigere frem.

Michael Goodsite, der er professor og institutleder på Teknologi og Innovation på Syddansk Universitet og medarrangør af konferencen sammen med Sønderborgs ProjectZero, sagde:

- I dette forum har der været rigtig gode møder mellem forskere, militæret og erhvervslivet. Der er skabt en platform til at udvikle nye teknologier, hvor vi kan skabe win-win situationer, som også kan komme civilsamfundet til gavn. Sønderborg har været en fantastisk værtsby, fordi mange af teknologierne allerede er i gang her. Vi kan bare stille spørgsmålet: *Hvorfor er det ikke i gang over alt?*

Til dette svarede Katherine Hammack:

- Det handler om, at der skal være et lederskab - det kan være i en by eller i militæret, men lederskab som lytter til de ideer, der kommer - også fra de folk, som rent faktisk arbejder med tingene. Og så skal lederne prioritere det.

Blandt repræsentanter for deltagende virksomheder var Klaus Bølvig, direktør for klyngeorganisationen Cen-Cec, der beskæftiger sig med forsvar, sikkerhed og rumforskning.

- Sønderborg har i den grad taget imod os, og det har skabt en rigtig god og tillidsfuld atmosfære også mellem deltagere på konferencen. Her er skabt mange nye forbindelser, som giver afsæt til fremtidigt samarbejde.

Under konferencen har seks arbejdsgrupper drøftet blandt andet energi, vand og affald og har skrevet på tekster til en bog, som vil blive offentlig tilgængelig.

Med 60 deltagere samlede konferencen dobbelt så mange deltagere som forventet. Sydbank-Fonden og BHJ-Fonden har sammen med Fabrikant Mads Clausens fond, Linak og Sønderborg Kommune gjort det muligt at gennemføre konferencen.

Grøn omstilling og 1864-historie

NATO: Forskningskonferencens deltagere besøgte blandt andet Historiecenter Dybbøl Banke

SØNDERBORG: Nato-forskningskonferencen i sidste uge samlede militærfolk, erhvervsfolk og forskere fra ni lande på Syddansk Universitet i Sønderborg i samarbejde med Sønderborgs ProjectZero. Onsdag aften var der festmiddag på Sønderborg Slot, hvor Katherine

Hammack, viceforsvarsminister i USA, var blandt deltagerne. Hun blev modtaget af Sønderborgs viceborgmester, Aase Nyegaard.

Grøn teknologi og historie

Med 60 deltagere havde konferencen tiltrukket dobbelt så mange som forventet, og derfor havde lokale virksomheder og Sønderborg Kommune suppleret Natos økonomiske bidrag til arrangementet, ligesom repræsentanter for lokale virksomheder også var blandt deltagerne.

Både energi, vand og affald er på programmet, og som indledning var deltagerne med på en ZERO Energy-tour i Sønderborg-området og se på grøn fjernvarme og demonstrationsprojekter for energirigtigt byggeri - nærmere bestemt ZERO-huset og Produktionshøjskolen.

Nato-konferencens første dag i Sønderborg sluttede med besøg i Historiecenter Dybbøl Banke, hvor centerleder Bjørn Østergaard fortalte om de forsyninger, der skulle til i 1864-krigen. Også den gang skulle der mange res-

sourcer til - om end det var af en anden slags end i nutiden. Hver dag skulle soldaterne have 15 ton madvarer, og dertil skulle der være foder til ca. 6000 heste, som blev brugt af officererne og til at trække ca. 2000 vogne.

Der skulle også en enorm mængde brænde til at holde de bål i gang, som soldaterne lavede mad og varmede sig ved. Hver dag ankom seksotte dampskibe fra hovedstaden til Høruphav med forsyninger og bragte sårede med tilbage. pto

Fakta

GRØN OMSTILLING

US Marine Corps udledte i Afghanistan 1200 ton CO₂ per dag - hvilket svarer til, hvad Sønderborgs Vej & Park-afdeling udleder på et år.

Og da krigen stod på sit højeste, fik Natos Isaf-styrker dagligt kørt 1300 tankbiler med olie ud til lejrene. Det kostede syv liter olie for hver ene liter, der blev bragt ud.

SØNDAGSÅBENT 10-16

1. SØNDAG I HVER MÅNED

GRATIS
PARKERING
HELE
SØNDAGEN

borgen
SHOPPING

50 SPECIALBUTIKKER INKL. KVICKLY
600 P-PLADSER

Kvickly sætter prisen....

Laksefilet
Dybfrost
100 g.

Kom og smag
fredag kl. 15-18

3 pakker for
25,-

Medaljoner,
tyksteg- eller peberbøffer
4 stk./700 g.

Frit valg
85,-

Kinder mælkesnitter 5-pack
eller
Kinder Pingui
4-pack

Frit valg
6⁹⁵

Coop grøntsagsblandinger

Vælg mellem
kertemindegrønt,
grøntsags symfoni,
amerikansk blanding
eller broccoli blanding

Frit valg
6⁹⁵

HUSK 2 TIMERS
GRATIS PARKERING

POST Tlf. 7070 7030
Hverdag kl. 10.00-17.30
Lørdag kl. 10.00-13.00

Kvickly

KVICKLY
BORGEN I SØNDERBORG

ÅBNINGSTIDER:
HVERDAG KL. 8.00-20.00
LØRDAG OG SØNDAG: KL. 8.00-18.00
BAGEREN ÅBNER KL. 7.00